

CALEA MÂNTUIRII

Săptămânal editat de Centrul de Studii Teologice-Istorice și de Prognoză Pastoral-Misionară al Facultății de Teologie Ortodoxă Arad.
Redactor fondator (1935): Preot Ilarion V. Felea. Apare cu binecuvântarea Înaltpreasfințitului Timotei, Arhiepiscopul Aradului

Luminează-te, noule Sioane, că Împăratul tău vine spre patimă, mântuindu-te!

EDITORIAL

Smerenia înălțătoare a Mântuitorului

O privire chiar și sumară asupra tabloului Intrării Domnului în Ierusalim surprinde printr-o imagine, aparent contradictorie: pe de o parte, observăm exuberanța mulțimii, care Îl aclamă pe Cel Care a intrat în cetatea Ierusalimului, ca semn al mulțumirii și recunoștinței pentru Cel Care le-a făcut atât de mult bine, dar, mai ales, pentru că unii dintre ei au fost martori ai învierii lui Lazăr și ai altor minuni săvârșite de El. Pe de altă parte, sesizăm discreția, profunzimea gândirii, compătimirea și smerenia lui Iisus Hristos, șezând pe mânzul asinei.

De unde vine această atitudine a Mântuitorului în mijlocul unei asemenea manifestări de iubire și mulțumire? Mai întâi, putem face câteva remarci de ordin general. Mântuitorul ca Fiu al lui Dumnezeu întrupat, cunoștea din interior instabilitatea firii omenești, incapabilă de a rămâne întotdeauna consecventă pe calea iubirii și a recunoștinței. În fața lui Iisus Hristos se derulau anticipat scenele de ură și răutate ale oamenilor din Săptămâna Pătimirilor Sale, culminând cu răstignirea Sa. Pe de altă parte, El știa ce destin dramatic își asumă oamenii atunci când Îl răstignesc pe Fiul Omului. În afară de aceasta, Mântuitorul se afla într-o rânduială a planului sau economiei lui Dumnezeu pentru întreaga umanitate, ce avea drept finalitate ridicarea acestei umanități din starea de păcat, rău și moarte, și împărtășirea acesteia de lucrarea vindecătoare, înnoitoare și restauratoare, dăruită de Iisus Hristos.

Cu aceste gânduri ale Sale, Iisus Hristos străbătea prin mulțimea exuberantă, rămânând fidel misiunii Sale mântuitoare.

Pe ce se întemeia smerenia Sa covârșitoare? Este întrebarea pe care se cuvine să o punem și în contextul

Intrării Sale în Ierusalim. Această smerenie a Sa se întemeia pe faptul, că Cel Care o trăia era nu numai Fiul Cel veșnic al Tatălui, născut din veci din Tatăl, ci El era, totodată, și Fiul Omului. În această calitate a Sa de Fiu al Omului a simțit ca nimeni altul, lipsa omului de capacitatea de a se mântui singur, de a se apropia de Dumnezeu pentru a intra la El într-o dăruire totală, prin ascultare și iubire. A știut cum firea omenească cea căzută de la fața lui Dumnezeu se îndrepta tot mai mult spre moarte și suferință veșnică; de aceea, El a venit ca să vindece această fire omenească, prin asumarea ei în propria Sa Persoană. Altfel spus, Iisus Hristos a trăit în Sinea Lui drama acestei umanități desfigurare de păcat și de diavol.

Pe de altă parte, Iisus Hristos Cel intrat în Ierusalim, a venit ca să împlinească tot ceea ce s-a rânduit pentru El, încă prin profețiile Vechiului Testament, ce au în vedere și evenimentul intrării Sale triumfale în Ierusalim. De exemplu, profetul Zaharia anticipează cu mult timp înainte de venirea Mântuitorului: „Bucură-te foarte, fiica Sionului, veselește-te, fiica Ierusalimului, căci, iată, Împăratul tău vine la tine, drept și biruitor, smerit și călare pe asin, pe mânzul asinei” (Zaharia 9, 9). Profetul Zaharia vede, prin Duhul, pe Iisus Hristos Cel smerit, Care șade pe mânzul asinei. Smerit și drept, așa l-au văzut profeții pe Domnul intrând în Ierusalim, ca trimis al Tatălui. Smerenia Sa covârșitoare era legată și de faptul, că El a venit în lume pentru a lua pe umerii Săi firea noastră cea căzută, ca pe o oaie rătăcită, și pentru a o aduce pe aceasta din nou la Părintele ceresc.

La temelia întregii Sale lucrări mântuitoare s-a aflat smerenia și ascultarea Fiului lui Dumnezeu întrupat față de Dumnezeu Tatăl, așa cum precizează acest fapt Sfântul Apostol Pavel. „Ci S-a deșertat pe Sine, chip de rob luând, făcându-Se asemenea oamenilor și la înfățișare aflându-se ca un om. S-a smerit pe Sine, ascultător

Din sumar

- ◆ Slujire Arhierească în Catedrala Veche din Arad în Duminica a V-a din post pagina 5
- ◆ Lex orandi lex est credendi paginile 6-7, Amalia Stana

Smerenia înălțătoare a Mântuitorului

Urmare din pagina 1

făcându-Se până la moarte și încă moarte de cruce. Pentru aceea, și Dumnezeu L-a preainălțat pe El și I-a dăruit Lui nume care este mai presus de orice nume...” (Filipeni 2, 7-9). Răspunsul la smerenia copleșitoare a Fiului Omului a venit din partea Tatălui, Care L-a preainălțat. Adică, smerenia Lui mântuitoare a însemnat, în același timp, înălțarea Sa mai presus de orice nume.

Iisus Hristos Cel smerit, Care a intrat în Ierusalim triumfal și biruitor, este imaginea a ceea ce înseamnă smerenia întrupată în istorie a Fiului lui Dumnezeu. Prin smerenia Lui a aflat vindecare de păcat, rău, diavol și moarte întreg neamul omenesc.

Intrarea în Ierusalim reprezintă un fel de prefață a întregii Săptămâni a Pătimirilor Domnului. Smerenia Sa, prin care a asumat întreaga răutate și toate păcatele

omenirii, a însemnat, de fapt, prilejul prin care aceasta (omenirea) a fost îndreptată spre Dumnezeu și readusă pe calea mântuirii. Astfel, Iisus Hristos a arătat că smerenia este drumul cel mai sigur și mai drept de a se întâlni omul cu El și de a dobândi mântuirea pe care a lucrat-o pentru toți oamenii. Ca atare, smerenia este invitația pe care o adresează tuturor oamenilor Iisus Hristos Cel intrat în cetatea Ierusalimului.

În fața lumii orgolioase de astăzi, prin care aceasta se îmbolnăvește spiritual tot mai mult, smerenia înălțătoare a lui Iisus Hristos reprezintă un adevărat antidot dumnezeiesc. Biserica lui Hristos îi cheamă pe oameni la smerenie și la ascultarea de Dumnezeu și de poruncile Lui, și prin aceasta la vindecare, așa cum a făcut acest lucru, Fiul lui Dumnezeu și Fiul Omului – Iisus Hristos Mântuitorul lumii.

Stâlpări de fapte bune să aducem, fraților, lui Hristos Dumnezeu, Celui ce vine ca un om să pătimească de bunăvoie pentru noi, ca să dăruiască tuturor nepătimire, cu puterea Dumnezeirii.

(Vecernia Floriilor, la „Doamne strigat-am”, Stihira glas 6)

Astăzi harul Sfântului Duh pe noi ne-a adunat, și toți luând Crucea Ta, zicem: Binecuvântat ești Cel ce vii în numele Domnului; Osana, Celui dintru înălțime, miluiește-ne pe noi!

(Vecernia Floriilor, la Stihioavnă, Mărire..., Și acum... glas 6)

Vorba bună poate ajuta mai mult decât mustrarea

Scrii că întotdeauna ai spus adevărul în față și din această pricină ai avut multe neplăceri în viață. Nu mă miră. Puțini bolnavi iubesc doctorul ce le vestește faptul că suferă de o boală incurabilă și ucigașă și stăruie asupra acestui fapt. Dragostea față de frații noștri ne impune să nu-i dăm în vileag întotdeauna cu asprime, ci să le spunem acele cuvinte care le vor sluji cu cel mai mult folos pentru mântuire. Adu-ți aminte cum Mântuitorul nostru n-a tunat împotriva femeii păcătoase pe care fariseii au adus-o ca să fie bătută cu pietre, ci i-a grăit cu bunătate: *Du-te și de acum să nu mai păcătuiești!* Când Anania a venit la Saul, care era orbit, nu s-a năpustit asupra lui cu înjosiri și ocări pentru că-i prigonise pe creștini, ci l-a numit evangheliște: *Saule, frate!* (Fapte 9,17).

Se povestește despre o soră monahie că s-a plâns Sfântului Serafim de Sarov. I s-a mărturisit și i s-a plâns că pătimește de nervozitate mâniașă cu crize de furie

cumplită. După ce a mărturisit asta, aștepta de la omul lui Dumnezeu mustrare mare și epitimie mare – însă, în loc de mustrare și de epitimie, la urechi i-au ajuns vorbele bune ale duhovnicului: „Ce spui tu, soro? Tu ai un caracter minunat, liniștit – un caracter cu adevărat minunat, smerit și blând!” Ca o ploaie lină pe pământ însetat au căzut aceste vorbe bune pe sufletul femeii, care a tras din ele două foloase: s-a rușinat de sine foarte mult, dar a și dobândit nădejde – așadar, amândouă condițiile principale pentru îndreptare! Această pildă ne arată cum putem reuși ca ridicându-i pe oameni prin vorbe (bune și de laudă) să-i ajutăm să se ridice și cu fapta.

(Episcop Nicolae Velimirovici, Răspunsuri la întrebări ale lumii de astăzi, vol. 2, Editura Sophia, București, 2003, pp. 208-209)

PREDICA

Binecuvântat este Cel ce vine întru numele Domnului Duminica Intrării Domnului în Ierusalim

ca și pe Lazăr să-l omoare, căci, din pricina lui, mulți dintre iudei mergeau și credeau în Iisus. A doua zi, mulțimea cea mare, care se adunase la sărbătoare, auzind că Iisus vine în Ierusalim, a luat ramuri de finic și a ieșit întru întâmpinarea Lui și striga: Osana! Binecuvântat este Cel ce vine întru numele Domnului, Împăratul lui Israel! Și Iisus, găsind un asin tânăr, a șezut pe el, precum este scris: «Nu te teme, fiica Sionului! Iată, Împăratul tău vine șezând pe mânzul asinei». Acestea nu le-au înțeles ucenicii Lui la început, dar, când S-a preaslăvit Iisus, atunci și-au adus aminte că acestea erau scrise despre El și că acestea I le-au făcut Lui. Așadar, dădea mărturie mulțimea care era cu El când l-a strigat pe Lazăr din mormânt și l-a înviat din morți. De aceea L-a și întâmpinat mulțimea, pentru că auzise că El a făcut minunea aceasta.” (Ioan 12, 1-18)

Cu șase zile înainte de Paști, Hristos se află în Betania, localitatea lui Lazăr, pe care Mântuitorul l-a înviat din morți, după ce acesta zăcuse patru zile în mormânt, arătând astfel mulțimilor de atunci și de acum, și tuturor mulțimilor care vor mai urma, că El este Cel ce stăpânește viața și moartea; că El poate să ducă din stricăciunea morții și a păcatului în ne stricăciunea vieții în Dumnezeu. În mâna Lui, în cuvântul Lui este viața. La cuvântul Lui moartea este alungată din trupul lui Lazăr, arătând astfel că trupul omului nu scapă atenției lui Dumnezeu; că din perspectiva Lui Hristos, Dumnezeu Întrupat, trupul nu este menit putreziciunii și nu trebuie lăsat pradă morții. Învierea lui Lazăr ne ridică mintea la taina cea negrăită de la sfârșitul veacurilor, când, prin puterea lui Dumnezeu, sufletele tuturor oamenilor vor intra în trupurile lor, în care și cu care au viețuit pe pământ, și se vor înfățișa înaintea Dreptului Judecător. Acest adevăr de căpătâi al credinței noastre va fi reluat și explicat liturgic și în Vinerea cea Mare, prin citirea unui text din profetul Iezechiel, cap. 38, text care poate fi privit ca o concluzie finală la întreaga lucrare de răscumpărare pe care Hristos o săvârșește liturgic în Săptămâna cea Mare, începută prin intrarea Sa triumfală în Ierusalim, și pregătită prin învierea din morți a prietenului Său, Lazăr. „Proorocește și le spune, spune profetul Iezechiel: Așa grăiește Domnul Dumnezeu: «Iată, Eu voi deschide mormintele voastre și vă voi scoate pe

„Înainte de Paști cu șase zile, Iisus a venit în Betania, unde era Lazăr, pe care îl înviase din morți. Și I-au făcut acolo cină și Marta slujea. Iar Lazăr era unul dintre cei ce ședea cu El la masă. Deci Maria, luând o litră cu mir de nard curat, de mare preț, a uns picioarele lui Iisus și le-a șters cu părul capului ei, iar casa s-a umplut de mireasma mirului. Dar Iuda Iscarioteanul, unul dintre ucenicii Lui, care avea să-L vândă, a zis: Pentru ce nu s-a vândut mirul acesta cu trei sute de dinari și să-i fi dat săracilor? Însă el a zis aceasta nu pentru că îi era grijă de săraci, ci pentru că era fur și, având punga, lua din ce se punea în ea. A zis, deci, Iisus: Las-o, că pentru ziua îngropării Mele l-a păstrat. Că pe săraci totdeauna îi aveți cu voi, dar pe Mine nu Mă aveți totdeauna. Deci mulțime mare de iudei au aflat că este acolo și au venit nu numai pentru Iisus, ci să vadă și pe Lazăr, pe care-l înviase din morți. Și s-au sfătuit arhieriei

voi, poporul Meu, din mormintele voastre și vă voi duce în țara lui Israel. Astfel veți ști că Eu sunt Domnul, când voi deschide mormintele voastre și vă voi scoate pe voi, poporul Meu, din mormintele voastre. Și voi pune în voi Duhul Meu și veți învia și vă voi așeza în țara voastră și veți ști că Eu, Domnul, am zis aceasta și am făcut», zice Domnul” (Iezechiel 38, 12-14). Prin Învierea lui Lazăr, trăim, printr-o anticipare liturgică, ieșirea din mormânt a Mântuitorului Iisus Hristos, biruința finală în lupta cu moartea. Învierea lui Lazăr anticipează învierea Mântuitorului din mormânt, înviere în puterea căreia cu toți vom fi scoși din mormintele noastre, pentru că, odată cu Învierea lui Hristos moartea nu a mai putut ține pe nimeni în legăturile sale.

Învierea lui Lazăr duce vestea despre Hristos, minunea se răspândește repede și generează un mare val de apreciere la adresa Mântuitorului. Hristos se pregătește să intre în cetatea Ierusalimului și trimite pe ucenici să-I aducă un mânz de asină pe care să șadă pentru a intra în cetate, mânz pe care ucenicii pun hainele lor, iar mulțimile strânse Îl primesc ca pe un împărat, ca pe un eliberator, strigând: „Osana, bine este cuvântat, Cel ce vine întru numele Domnului, Împăratul lui Israel!”. Deși mulțimile Îl primesc ca pe un împărat, ca pe un eliberator pământesc, Hristos, prin gesturile pe care le

Continuare în pagina 5

Pr. Ionel SCÂNTEIE

Deniile din Săptămâna a cincea din Postul Mare în Eparhia Aradului

În cea de-a cincea săptămână a Postului Mare, ierarhii arădeni și preoții din Arhiepiscopia Aradului au săvârșit în sfintele biserici Denia Canonului cel Mare și a Acatistului Bunei Vestiri.

Înaltpreasfințitul Părinte Timotei, a săvârșit slujba Deniilor la Paraclisul reședinței arhiepiscopale din Arad

Chiriarhul arădean transmite tuturor credincioșilor un cuvânt duhovnicesc, în care arată importanța săptămânii a cincea din Postul Mare, care se apropie de încununarea cu sfintele sărbători, acum săvârșindu-se slujba celor două denii de miercuri, a Canonului cel Mare și vineri, a Acatistului Bunei Vestiri, care se tâlcuiesc ca privegheri. Cea dintâi s-a săvârșit și în prima săptămână a Postului Mare, împărțită în primele patru zile, dând pilde biblice de pocăință din Vechiul și Noul Testament, adică, referindu-se la pocăința pentru clipele de rătăcire ca și pentru îndreptare în clipele de regăsire sau revenire în sine. Acatistul Bunei Vestiri, slujba însemnând o participare în picioare, adică nebosire spre înălțare, în toate cele 24 de ceasuri ale zilei, prin cele 12 icoase și 12 condace de preacinstire a Maicii Domnului, cu referire la evenimentele principale din istoria mântuirii.

Săptămâna ca atare face referire la viața sfântă a Maicii Domnului, precum și în cadrul Canonului cel Mare, la cea căzută dar îndreptată a Sfintei Maria Egipteanca, cu îndemnul îndeobște primit de credincioși de a urma ascultarea sau împlinirea voii dumnezeiești.

Frumusețea slujbelor Bisericii stăruie în sufletele credincioșilor, Biserica însăși însemnând adunarea tuturor, dar nu numai, întâi de toate fiind trupul tainic al

Domnului, credincioșii reprezentând membrele acestuia. Toți sunt în unitatea Bisericii, chiar în răspândire materială, dar nu în risipire spirituală, în depărtare trupească, dar nu în îndepărtare sufletească, ci fiecare căutând cale către aproapele și către Dumnezeu, în primul rând, Care este însăși calea. Rămânerea la vatră amintește vatra strămoșească, aceea a credinței și vieții de totdeauna a neamului nostru, care a biruit toate vitregiile, cutremure, războaie, molime de toate felurile, cum glăsuiește și rugăciunea Bisericii. Trebuie amintit și un cuvânt al Sfântului Ioan Gură de Aur, ale cărui sfinte moaște se află în Catedrala Cetății, și anume, că familia, casa, este o mică biserică. Suntem îndemnați cu toții să luăm aminte la aceasta, în rugăciune către Bunul Dumnezeu, spre mântuire, îndeamnă Înaltpreasfințitul Părinte Timotei în mesajul transmis.

Preasfințitul Părinte Emilian Crișanul a săvârșit slujba deniilor la Catedrala Veche din Arad

În serile de miercuri și vineri din cea de-a cincea Săptămână din Postul Mare, Preasfințitul Părinte Emilian Crișanul, Episcop vicar al Arhiepiscopiei Aradului, a săvârșit slujba Deniilor în Catedrala Veche din Arad, alături de preoții și diaconii parohiei Arad-Centru.

Slujbele Deniilor au fost transmise în direct pe pagina de facebook a Catedralei Vechi din Arad, pentru a oferi credincioșilor posibilitatea de a se ruga împreună cu preoții lor.

Cu acest prilej, Ierarhul a transmis credincioșilor binecuvântări, încurajări și rugăciuni pentru a trece cu bine de această perioadă de epidemie.

Sursa: arhiepiscopiaaradului.ro

Slujire Arhierescă în Catedrala Veche din Arad în Duminica a V-a din post

În Duminica a V-a din Postul Mare (a Sfintei Cuv. Maria Egipteanca), Preasfințitul Părinte Emilian Crișanul, Episcop Vicar al Arhiepiscopiei Aradului a săvârșit slujba Sfintei Liturghii în biserica „Nașterea Sfântului Ioan Botezătorul” din Arad.

Alături de Preasfinția Sa au slujit și Arhid. Mircea Proteasa, consilier economic, Pr. Flavius Petcuț, protopopul Aradului, Pr. Prof. Dr. Cristinel Ioja, decanul Facultății de Teologie Ortodoxă „Ilarion V. Felea” din Arad, Pr. Paroh Traian Micoroi, Arhid. Tiberiu Ardelean, inspector eparhial și Arhid. Gheorghe Lehaci.

În cadrul slujbei, ierarhul a rostit un cuvânt de învățătură cu referire la pericopele scripturistice rânduite pentru această duminică dar și la viața și nevoițele Sfintei Cuvioase Maria Egipteanca. Viața ei de la păcat și pustiire sufletească până la drumul Ierusalimului, când rămâne neputincioasă în fața Bisericii Sfântului Mormânt al Domnului, avea să se schimbe prin făgăduință și pocăință în singurătatea pustiului de lângă Iordan. Conflictul dintre har, sfințenie și păcat, iad se concentrează într-un trup de femeie, care pătrunde în pustiu (47 de ani petrecuți în pustie) și nu se mai întoarce niciodată în lume, între oameni, ci a mers numai spre Dumnezeu. Acolo în pustiu a primit botezul cu harul lui Dumnezeu și a găsit-o Cuviosul Zosima, care a împărtășit-o, și căruia i-a povestit viața ei atât de tumultuoasă. Trăirea și nevoițele ei sunt o lecție pentru noi toți, că oricât de păcătoși am fi, dacă ne pocăim și ne întoarcem la Hristos – Dumnezeu, El ne iartă, fiindcă nu există păcat care să biruiască puterea și dragostea Lui.

Întrucât ne apropiem de Praznicul Învierii Domnului, Sfânta Biserică ne pregătește pentru participarea duhovnicească la pătimirile, răstignirea, moartea și Învierea Domnului Hristos, așa după cum El i-a pregătit pe ucenicii Săi, introducându-i în taina Patimilor, Morții și Învierii, a mai arătat Preasfinția Sa.

La finalul cuvântului său, Ierarhul i-a binecuvântat pe credincioșii care urmăresc transmisia online a slujbelor săvârșite în Catedrala Veche.

Sursa: arhiepiscopiaaradului.ro

Binecuvântat este Cel ce vine întru numele Domnului

Urmare din pagina 3

face, se arată a fi Mântuitorul, Răscumpărătorul, Cel care caută să ridice pe om din stricăciune, din moarte, din necunoașterea de Dumnezeu la care a ajuns prin slăbiciunea minții și prin sfatul celui rău. Sfântul Ioan Gură de Aur ne încredințează că Hristos a ales mânzul asinei pentru a simboliza prin el Biserica cea nouă, pe care a întemeiat-o în Însuși Trupul Său, ființând ca Trup al Său, iar prin asină se arată credința ce a veche a iudeilor. „Hristos a venit călare pe mânz tânăr, spune Sântul Ioan, vestind mai dinainte cele viitoare. Prin mânzul asinei este arătată aici Biserica și poporul cel nou, care era altădată necurat, dar a ajuns curat după ce a șezut Iisus pe el. Uită-te cum este împlinită întocmai icoana profeției! Ucenicii au dezlegat și asina și mânzul ei. Prin apostoli au fost chemați și iudeii și am fost chemați

și noi; prin apostoli am fost aduși alături de Hristos. Și pentru că fericirea noastră i-a făcut zeloși pe iudei, de aceea asina vine în urma mânzului ei”.

În săptămâna ce urmează, Săptămâna cea Mare, să trăim având în minte și în inimă îndemnul Sfântului Apostol Pavel adresat filipenilor, citit la pericopa apostolică: „Nu vă împovărați cu nicio grijă, ci, întru toate, prin închinăciune și prin rugă cu mulțumire, cere-rile voastre să fie arătate lui Dumnezeu. Și pacea lui Dumnezeu, care covârșește toată mintea, să păzească inimile voastre și cugetele voastre, întru Hristos Iisus. Mai departe, fraților, câte sunt adevărate, câte sunt de cinste, câte sunt drepte, câte sunt curate, câte sunt vrednice de iubit, câte sunt cu nume bun, orice virtute și orice laudă, la acestea să vă fie gândul” (Filipeni 4, 5-8).

Lex orandi lex est credendi

Rugăciunea este nu numai cerere, mulțumire sau laudă, ci în primul rând comuniune, întâlnire, cu Dumnezeu cel viu, care este gata să vină în ajutorul nostru, indiferent câte păcate și ce fel de păcate am avea. O viață fără rugăciune, nu este decât o agonie supusă morții.

Rugăciunea adevărată nu se naște din cuvinte, ci din liniștea sufletului.

„Omul datat patimilor este mereu tulburat de gânduri, însă cel liniștit îl contemplă pe Dumnezeu în pace.” spune Sfântul Isaac Sirul.

Iisus ne învață să ne rugăm: „Tu însă, când te rogi, intră în camera ta, și închizând ușa, roagă-te Tatălui tău, Care este în ascuns, și Tatăl tău, Care vede în ascuns, îți va răsplăti ție. Când vă rugați, nu spuneți multe ca neamurile, că ele cred că în multa lor vorbărie vor fi ascultate. Deci nu vă asemănați lor, că știe Tatăl vostru de cele ce aveți trebuință mai înainte ca să cereți voi de la El.” (Matei 6, 6-8).

Nu e nevoie să mergem în pustie pentru a ne ruga în liniște, e necesar să ne consacram câteva minute zilnic, întrerupându-ne toate activitățile, pentru a intra în camera noastră și „închizând ușa, să ne rugăm Tatălui nostru Care este în ceruri.”

Ispita vieții contemporane este că noi tot timpul suntem ocupați și nu avem timp, deoarece toate lucrurile noastre sunt foarte importante.

Viața cu Dumnezeu începe doar atunci când omul știe să lase treburile pământești la o parte și să îl pună pe Dumnezeu pe primul loc în viața sa, dedicându-I minute și ore de rugăciune curată.

Sfântul Ioan Scărarul ne învață în acest sens: „Nu face pe deșteptul în cuvintele rugăciunii tale! Căci gânguritul simplu și nemeșugit al copiilor, a înduioșat pe Tatăl lor cel din ceruri. Nu te opri la vorbărie, ca nu cumva prin căutarea cuvintelor să îți se împrăștie mintea. Un cuvânt al vameșului a făcut pe Dumnezeu îndurător și un cuvânt spus cu credință a mântuit pe tâlhar. Multa vorbărie în rugăciune pricinuieste minții năluciri și împrăștiere. Iar un singur cuvânt spus cu credință a mântuit pe tâlhar. Multa vorbărie în rugăciune pricinuieste minții năluciri și împrăștiere. Iar un singur cuvânt o adună.” (Sf. Ioan Scărarul, „Scara dumnezeiescului urcuș”, Cuvântul XX-VIII, 8-9, în *Filocalia*, vol. IX, traducere, introducere și note de pr. Prof. dr. Dumitru Stăniloae, București, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, 1980, p. 405).

Curăția rugăciunii vine din paza gândurilor. Gândurile rele sunt ca niște meteoriți din univers, în spatele lor adesea găsim o adevărată forță demonică, plină de invidie, dar când noi știm și depunem eforturi să le respingem, rugăciune devine un război nevăzut și noi de-

venim străjeri la poarta minții noastre, pentru a dobândi o rugăciune curată, pentru a intra în deplină comuniune cu Dumnezeu.

Așadar, în definiția rugăciunii putem să adăugăm și faptul că rugăciunea este nu numai o convorbire cu Dumnezeu, ci și o nevoință grea.

Rugăciunea inimii sau isihastă: „Doamne Iisuse Hristoase, Fiul lui Dumnezeu, miluiește-mă pe mine păcătosul!” cere să-l avem permanent pe Dumnezeu în inimă, prin rostirea neîncetată și din inimă a acestei formule de rugăciune, în forma aceasta sau prescurtată. Căci numele lui Dumnezeu are putere, la fel și numele lui Iisus. „Numele lui Dumnezeu este mare și necuprins, el ține toată lumea. Așadar, dacă toată creația este ținută de Fiul lui Dumnezeu, ce gândești de cei chemați de El, de cei care poartă numele Fiului lui Dumnezeu și umblă în poruncile Lui? Vezi, dar pe cine ține? Pe cei care, cu toată inima, poartă numele Lui. El s-a făcut lor temelie și-i ține cu plăcere, că aceia nu se rușinează să poarte numele Lui.” (Herma, „Păstorul”, Pilda IX, 14, în „Scrierile Părinților apostolici”, traducere, note și indici de pr. D. Fecioru, București, Editura IBMBOR, 1979, p. 302).

Numele lui Iisus însuși are putere. Iisus ne învață să ne rugăm în numele Lui: „Adevărat zic vouă: Orice veți cere de la Tatăl în numele Meu, El vă va da. Până acum n-ați cerut nimic în numele Meu, cereți și veți primi.” (Ioan 16, 23-24).

Petru întrebând fiind în numele cui face minuni, el răspunde: „În numele lui Iisus Hristos, Nazarineanul (...) întru Acela stă acesta sănătos înaintea voastră! (...) Căci nu este sub cer nici un alt nume, dat între oameni, în care trebuie să ne mântuim noi.” (Fapte 4, 7-12).

Avva Evagrie Ponticul spune că: „Dacă ești teolog, roagă-te cu adevărat, și dacă te rogi cu adevărat, ești teolog.”

La fel, nu oricui îi este dat să vorbească despre Dumnezeu, deoarece aceasta este apanajul celor care s-au nevoit și au înaintat în vederea duhovnicească și care înainte de aceasta și-au curățit sufletele și trupurile sau lucrează la curăția lor. „Deoarece a te atinge de Curăție fără să fii curat este la fel de periculos ca a te uita la lumina soarelui cu ochii bolnavi.” Sfântul Grigorie de Nazianz.

Așadar rugăciunea este o nevoință duhovnicească la fel ca Împărăția Cerurilor, „pun mâna pe Ea cei ce se silesc.” (Matei 11, 12).

Roadele rugăciunii reprezintă darul lui Dumnezeu. De aceea cel ce se roagă trebuie și să nu păcătuiască, deoarece rugăciunea celui care nu se socotește pe sine păcătos înaintea Domnului, spun Sf. Părinți, nu este

bine primită. Roadele rugăciunii sosesc atunci când Dumnezeu dorește: „Deci, dar, nu este nici de la cel care voiește, nici de la cel ce aleargă, ci de la Dumnezeu Care miluiește.” (Romani 9.16).

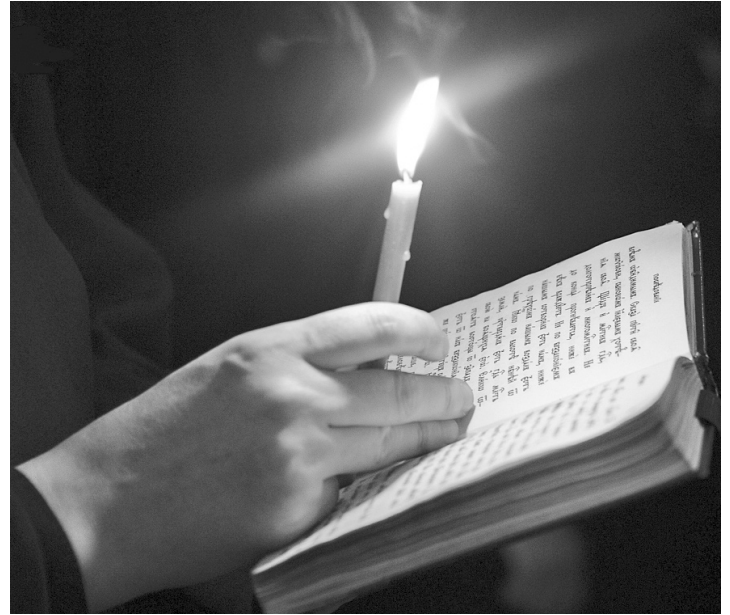
Lui Dumnezeu îi place să ne rugăm cu lacrimi sincere, lipsa lor, înseamnă potrivit Sfinților Părinți că rugăciune noastră nu a ajuns nici la primul nivel al urcușului ei către Dumnezeu.

Iisus Însuși S-a rugat cu lacrimi: „El, în zilele trupului Său, a adus, cu strigăt și cu lacrimi, cereri și rugăciuni către Cel ce putea să-L mântuiască din moarte și auzit a fost pentru evlavia Sa.” (Evrei 5, 7).

Sentimentul prezenței lui Dumnezeu este una din roadele rugăciunii, de asemenea și pacea sufletului și căldura inimii. Sfântul Grigorie de Nyssa consideră că roade ale rugăciunii sunt și: simplitatea, iubirea, răbdarea și blândețea.

Rugăciunea îl transfigurează pe om progresiv, făcându-l să se asemene cu Dumnezeu. După Sfântul Isaac Sirul inima care se roagă cu adevărat se aprinde de iubire față de toți oamenii, chiar și față de eretici, dușmani și demoni, chiar și față de întreaga creație.

O inimă bună are iubire pentru toată lumea, asemeni lui Dumnezeu. Dacă un om se roagă, face o tonă de

acatiste, paraclise și canoane, dar inima lui nu este plină de iubire, rugăciunea lui nu dă roade.

Regula rugăciunii este regula credinței (Lex orandi lex est credendi). Ne rugăm dacă credem în ajutorul lui Dumnezeu și ne rugăm curat dacă depunem acest efort.

Prof. Amalia STANA

Doamne auzi rugăciunea mea

Rugăciunea înseamnă și cererea adresată prin cuvinte, dar înseamnă și făgăduință. De aceea, un înțelept îndeamnă: „nu repeta cuvintele tale în rugăciune” (Înț. Sir. 7, 15). Nu ne îndeamnă și nu ne sfătuiește să repetăm aceleași cuvinte când ne rugăm lui Dumnezeu, departe de asta, căci ni se poruncește să stăruim în rugăciuni, ci să nu amânăm atunci când făgăduim ceva lui Dumnezeu și să ne grăbim să împlinim făgăduința. De aceea zice în altă parte: „nu amâna să împlinești făgăduința” (Eccl. 5, 13). Căci viitorul este nesigur. Fie boală, fie evenimente neprevăzute te pot împiedica să-ți împlinești făgăduințele. Iară dacă moartea venind te întrerupe, nu vei mai avea nicio scuză. Dar aici folosește cuvântul în sensul de rugăciune, cerere, implorare. De aceea a adăugat aceasta arătând: *ascultă cererea mea întru adevărul Tău*. Altă variantă: „întru credința Ta” sau „întru credincioșia Ta”. Adică pleacă-Te cererii, pune-o pe ea în faptă, întărind-o întru adevărul Tău. Folosește-Te de puterea Ta pentru a împlini ceea ce Ți cer.

Dar să vedem care este natura cererii. La oameni, când cineva aduce o cerere, cei care o primesc urmăresc să vadă în primul rând, dacă este ceva drept și

legiuit; atunci este ascultat. Dar de obicei cererea de la oameni se face pentru ranguri și demnități sau pentru bani și alteori pentru apărarea de nedreptate. Iar unii cer lucruri care depășesc puterea judecătorilor. Dar noi ne rugăm pentru iertarea păcatelor și atunci ajungem la această rugăciune, când judecătorul nostru cel lăuntric, mă refer la conștiință, nu ne lasă o clipă de răgaz, nu ne iartă. Căci nu are puterea să ne ierte (...). Această călătorie către El nu are nevoie de multă cheltuială, ci ia cu tine, în loc de provizii, **virtutea**. Și unde locuiește acest împărat? Aproape de cei cu inima zdrobită. Pășește pe calea aceea. „Aproape este Domnul de cei ce Îl cheamă pe El întru adevăr”. Acolo Îl vei afla. Acolo Îl vei întâlni. Aproape este de cei ce își împart pâinea lor cu cei lipsiți și de cei care fac milostenii. Dacă vei merge pe calea aceasta Îl vei afla pe El gata să Se plece la cererea ta. „Încă vorbind tu, Eu voi zice: Iata-Mă!” (Is. 58, 9)

(Sfântul Ioan Gură de Aur, *Omilii la Psalmi*, Editura Doxologia, Iași, 2011)

Împărtășirea cu lingurița

Studiu al unor cercetători americani despre riscul infectării din Potirul euharistic

Un articol de specialitate disponibil pe platforma Science Direct scoate în evidență cât de puțin probabilă este infectarea cu o boală prin împărtășirea din același Potir euharistic.

Articolul apărut în International Journal of Infectious Diseases (nr. 11 / 2013) este semnat de James Pellerin și Michael B. Edmond, ambii cercetători la Departamentul de Medicină Internă al Universității din Virginia (Virginia Commonwealth University), și analizează literatura de specialitate privind ceremoniile religioase în iudaism, creștinism, islam și hinduism despre care s-a raportat că ar fi cauzat infecții.

Au fost mai multe experimente și studii care sugerează că împărtășirea dintr-un potir comun contaminează vinul și potirul. Însă, nu a fost documentat niciodată un caz de boală cauzat de împărtășirea din potir și care să fie menționat în literatura de specialitate.

Se ridică întrebarea de ce chiar dacă se contaminează vinul și potirul, nu se îmbolnăvesc persoanele credincioase care se împărtășesc?

Răspunsul este pentru că vinul din potir nu este vin obișnuit, ci vin sfințit, adică sângele lui Hristos, Izvorul Vieții, Cel ce a vindecat mulțimi de bolnavi și a biruit moartea prin Înviere (cf. Ioan 6:55-56; 11:25-26).

Redăm capitolul studiului care face referire la Sfânta Euharistie.

Potirul comun al Împărtășaniei

Sfânta Împărtășanie este o practică creștină care constă într-un grup adunat pentru a se împărtăși din pâine și vin primite de la un slujitor sau preot. Vinul este în mod frecvent oferit dintr-o cupă sau prin îmbibarea pâinii în vin, o practică numită întingere. După ce fiecare participant bea din potir, slujitorul îi șterge marginea înainte ca următoarea persoană să se împărtășească din acel potir. De asemenea, în unele biserici, prescurile sunt așezate în potirul cu vin, iar o linguriță (în latină cochlear) este utilizată pentru a scoate prescura de împărtășanie din potir pentru a fi așezată în gura primitorului. Lingurița comună nu este ștersă între primitori.

Posibilitatea ca potirul să împrăști infecție a fost dezbătută în literatura medicală din secolul al 19-lea, când Forbes și Andres au ridicat ipoteza că o gură contaminată poate produce bacterii în vin.

De atunci, patru alte studii, o recenzie și mai multe articole de opinie, inclusiv unul de la Centrul pentru Prevenirea și Controlul Bolilor (CDC) au fost publicate pe tema riscului infecției din potir.

Riscul infecției depinde de mai mulți factori, inclusiv de încărcătura bacteriană sau virală din saliva celui care se împărtășește, abilitatea organismului de a rezista proprietăților antimicrobiene ale potirului de aur sau argint și conținutului de alcool din vin, pâza folosită pentru a șterge marginea

potirului, abilitatea recipientului de a distruge orice organism patogen. Exemple de potențiali patogeni sunt cei care se transmit prin salivă, prin leziuni cutanate orale/labiale, pe cale fecală-orală, prin picături sau prin căi aeriene.

În 1946, Burrows a demonstrat că atunci când persoane voluntare s-au împărtășit din potirul euharistic, cu instrucțiunea de a lăsa cât mai multă salivă pe marginea potirului, bacteriile au fost recuperate în număr mic. În 1967, Gregory a arătat într-o simulare mai realistă a slujbei Împărtășaniei, că diferite specii de bacterii au putut fi recuperate de pe potir, inclusiv stafilococi, specii Neisseria, streptococi beta-hemolitici și non-hemolitici și specii Micrococcus.

În 1967, Hobbs și unii colegi ai săi au făcut experimente care au concluzionat că argintul și vinul pot avea proprietăți antimicrobiene. Cu toate acestea, intervalul de timp dintre împărtășirea din potir a fiecărei persoane, care de obicei este mai mic de cinci secunde, nu este suficient pentru a cauza o scădere semnificativă a numărului de bacterii. Ei au descoperit și că rotirea potirului era inefficientă pentru a scădea colonizarea (cu bacterii); totuși, ștergerea marginii potirului cu pâza de în scădea numărul de bacterii cu 90%. Toate studiile au concluzionat că riscul răspândirii bolii nu poate fi exclus dar este extrem de scăzut.

În 1993, Furlow și Dougherty au prelevat probe de pe potire de argint și de ceramică înainte și după opt slujbe. Au cultivat organisme potențial patogene, precum stafilococul auriu, Haemophilus parainfluenzae și Moraxella catarrhalis. Ei au concluzionat că trebuie utilizate cupe individuale pentru a elimina riscul infecției.

În cele din urmă, în 1998, Centrul pentru Prevenirea și Controlul Bolilor a raportat că niciodată nu a existat o răspândire a infecției legată de potirul euharistic. Ei au făcut referire la un studiu din 1997 în care 681 participanți care s-au împărtășit zilnic din potirul comun nu au avut un risc mai mare de infecție decât cei care au participat mai rar la slujbele creștine sau care absentau total de la ele.

Ei au concluzionat că este cel mai probabil sigur să participăm la slujbele la care se utilizează un potir comun, cu mențiunea ca orice membru al comunității cu boală respiratorie activă sau cu leziuni ale buzelor sau gurii să se abțină de la împărtășire.

În concluzie, există dovezi bazate pe experimente care sugerează că împărtășirea dintr-un potir comun contaminează vinul și potirul. Însă, nu a fost niciodată un caz documentat de boală cauzat de împărtășirea din potir și care să fie menționat în literatura de specialitate.

(basilica.ro)

COMITETUL DE REDACȚIE

Președinte de onoare: **ÎPS. Dr. TIMOTEI SEVICIU, Arhiepiscop al Aradului**

Redactori coordonatori: **Pr. IOAN TULCAN, Pr. CRISTINEL IOJA**

Secretari de redacție: **Pr. ADRIAN MURG, Pr. CAIUS CUȚARU,**

SORIN GHEORGHE SĂPLĂCAN

Administrație: **Pr. FILIP ALBU, Pr. LUCIAN FARCAȘIU**

Articolele și corespondența se trimit pe adresa redacției:

Str. Academia Teologică, nr. 9, Arad

Tel/Fax: 0257-285.855, calea.mantuirii@yahoo.com

Tipărit la Poudique srl Arad.

ISSN: 1582-1951; Preț: 1 leu

Costul unui abonament este de 50 lei anual.